

KÖZLEMÉNY

A háztartási, a nem pénzügyi vállalati és a bankközi kamatlábakról 2006 szeptemberében

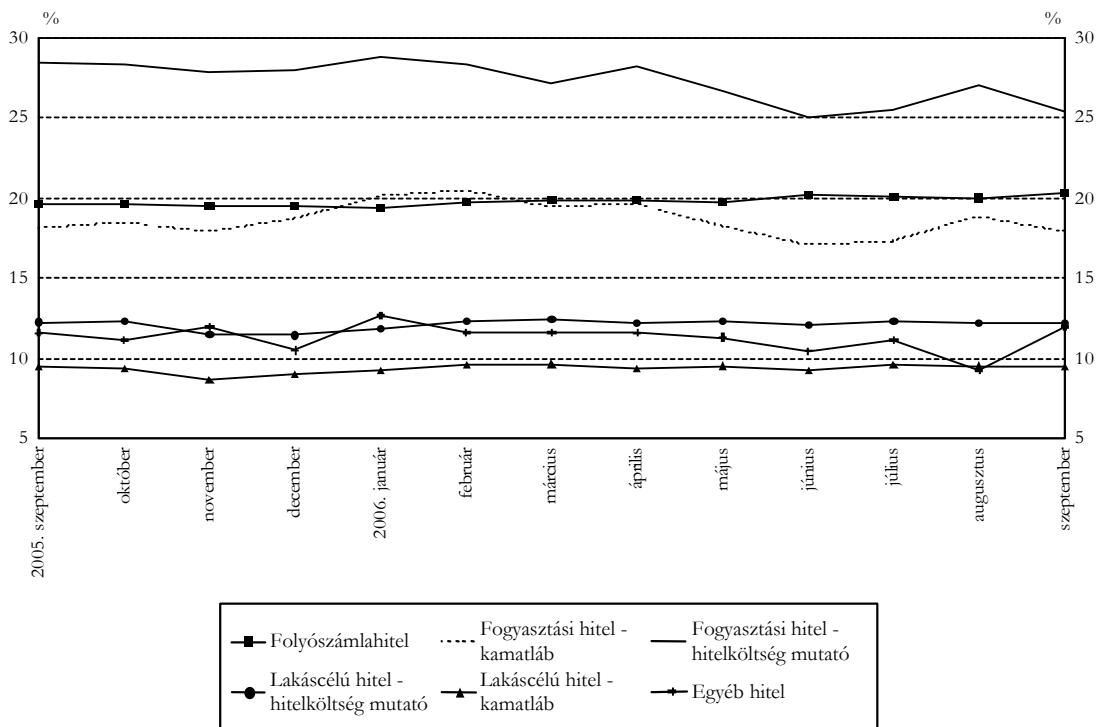
A háztartási szektornak nyújtott fogyasztási célú forinthitelek átlagos kamatlába az elmúlt két hónapban tapasztalható növekedés után csökkent. Az egyéb hitelek átlagkamatlába az augusztusi alacsonyabb érték után a korábbi szintre állt vissza. Szeptemberben a háztartások lekötött betéteinek átlagos kamatlábai az elmúlt hónapok dinamikus növekedési trendjét megtörve minden lejárat esetében csökkentek.

Folytatva az eddigi növekedési tendenciát a nem pénzügyi vállalatokkal kötött hitel- és betétszerződések átlagos kamatlábai a forint és az euró denomináció esetén is emelkedtek szeptemberben.

1. Háztartások

1.1. A forinthitelek és forintbetétek adatai

1. ábra: A háztartásokkal kötött forinthitel-szerződések havi átlagos kamatlába és hitelköltség mutatója

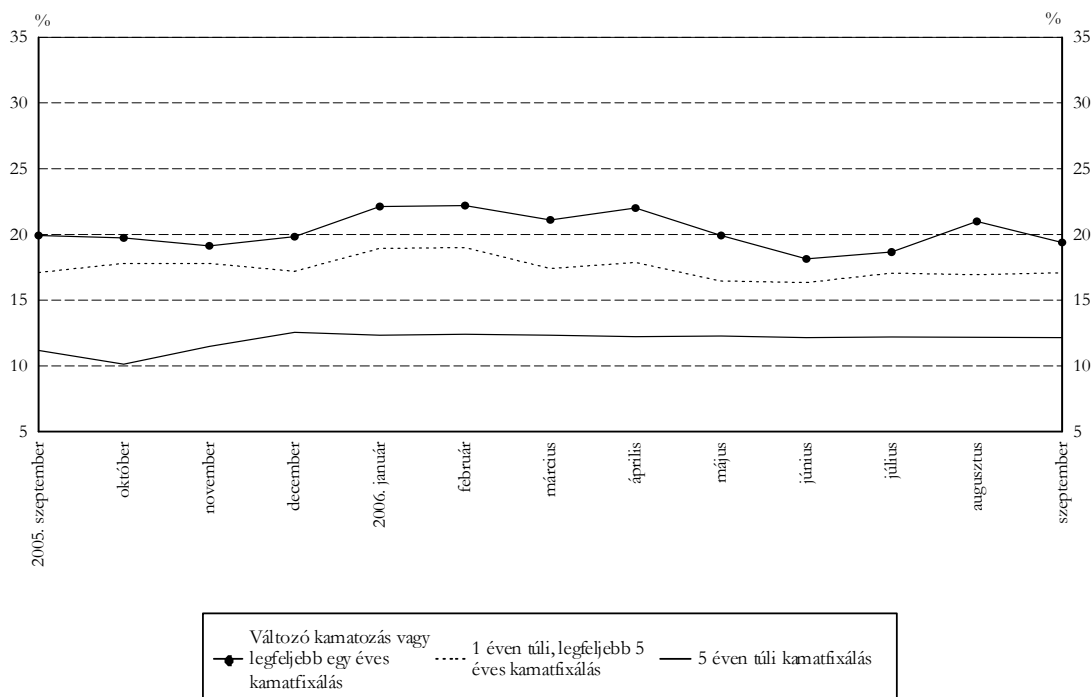

A **háztartási szektor** folyószámlahiteleinek átlagkamatlába az eddigi 20%-os szint közelében maradt, szeptemberben 20,30%-ot tett ki. A lakáscélú hitelek piaci szintű¹ átlagos kamatlába tartósan 10% közelében, a lakáscélú hitelek kamaton felüli egyéb költségei pedig 2 százalékpont körül mozognak, szeptemberben a kamatláb 9,46%, az átlagos hitelköltség mutató pedig 12,18% volt. A fogyasztási hitelek átlagos kamatlába és hitelköltség mutatója az elmúlt két hónapban tapasztalható átmeneti emelkedés után szeptemberben csökkent; a kamatláb 17,82%-ot, a hitelköltség mutató pedig 25,36%-ot tett ki. Az egyéb hitelek átlagkamatlába az augusztusi alacsonyabb érték után az elmúlt félévet jellemző értékeknél magasabb szintre, 11,95%-ra emelkedett.

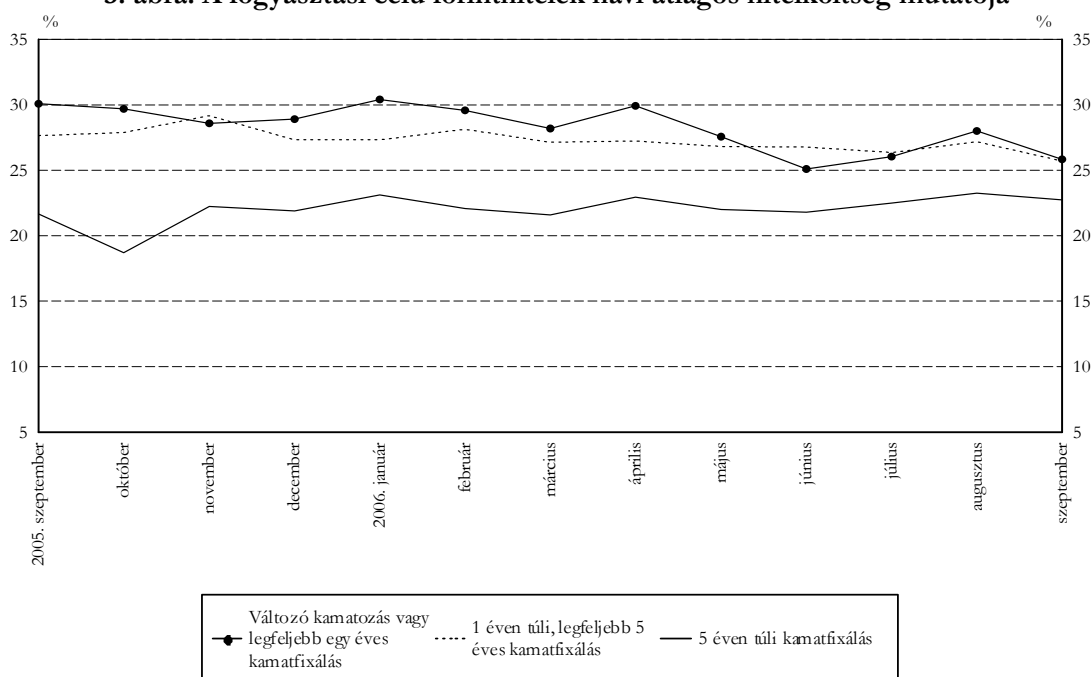
¹ A közleményben a lakáscélú hitelek piaci szintű kamatlábai és hitelköltség mutatói szerepelnek. A támogatott lakáscélú hitelek esetében a támogatással korrigált kamatlábértéket tartalmazza az átlagos kamatláb és hitelköltség mutató.

2006. szeptemberben mindhárom hitelkategória² esetében csökkent az új szerződések értéke. A szeptemberben megkötött, forintban denominált új hitelszerződések értéke a fogyasztási hitelek esetében 21,0 milliárd forint, a lakáscélú hiteleké 16,0 milliárd forint, az egyéb hiteleké pedig 5,6 milliárd forint volt.

2. ábra: A fogyasztási célú forinthitelek havi átlagos kamatlába

3. ábra: A fogyasztási célú forinthitelek havi átlagos hitelköltség mutatója

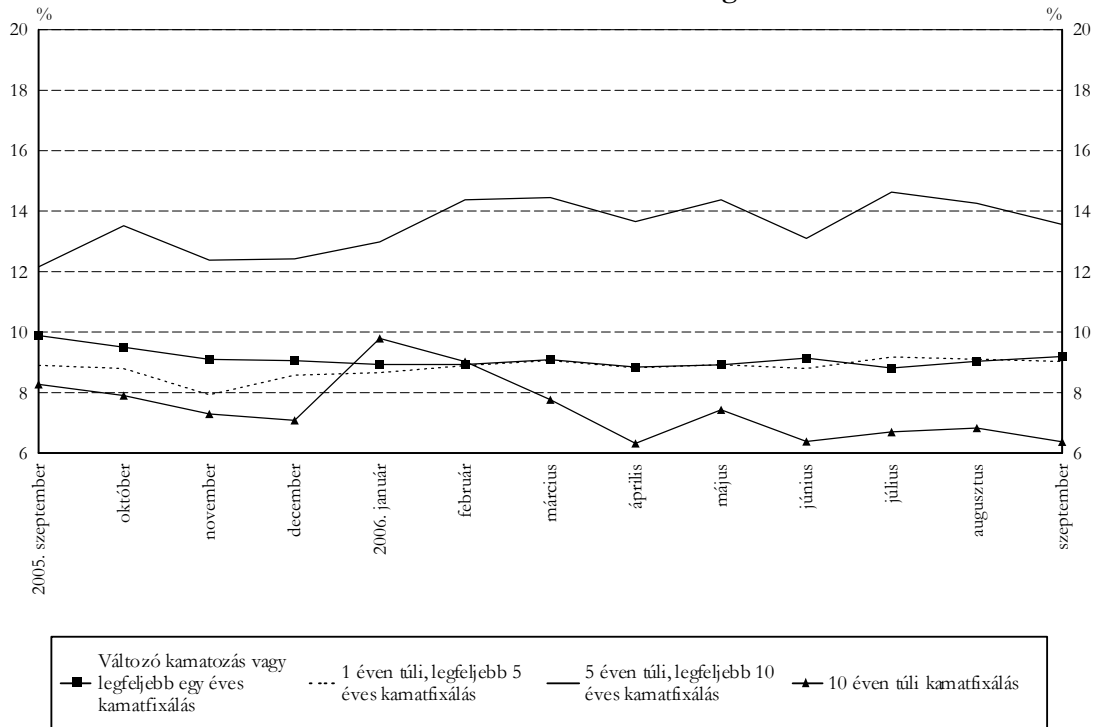

A **fogyasztási hitelek** átlagos kamatlába csak a változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású hitelek esetében változott számottevően, szeptemberben ismét a 20%-os szint alá, 19,38%-ra csökkent. Az egy éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálású hitelek átlagos kamatlába a július óta stabil szinten maradt szeptemberben is, értéke 17,08%-ot volt. Az 5 éven túli kamatfixálású hitelek átlagos kamatlába pedig 2005. december óta változatlan, szeptemberben 12,16%-ot tett ki.

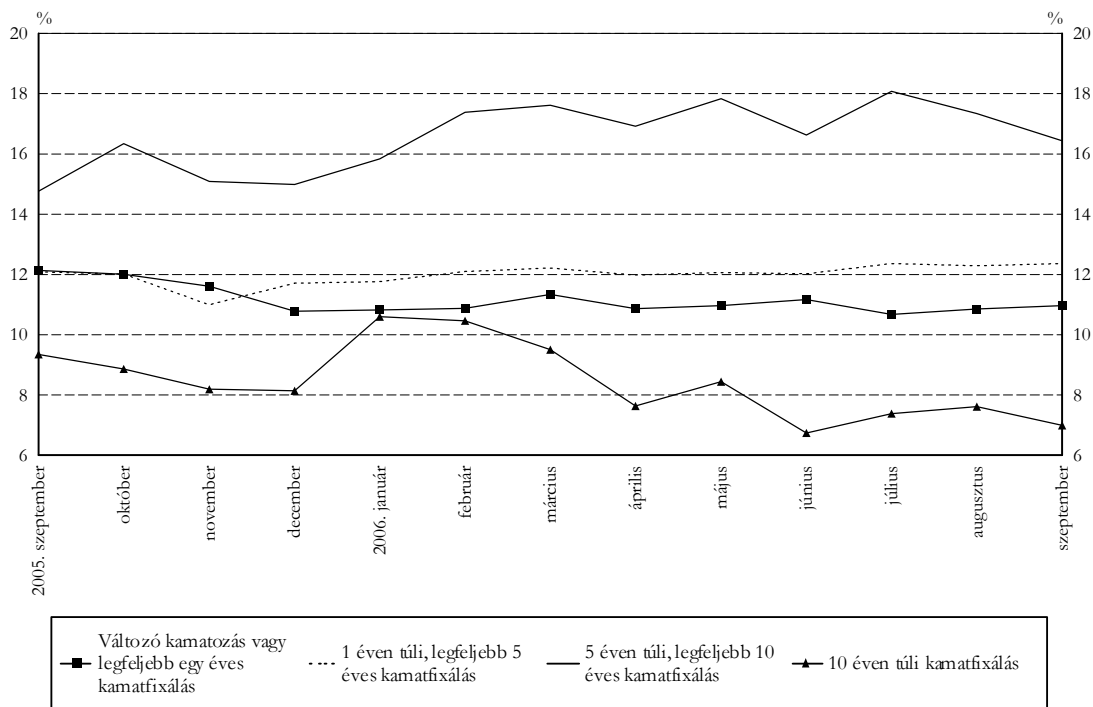
² Fogyasztási, lakáscélú és egyéb hitelek.

A változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású fogyasztási hitelek átlagos hitelköltség mutatójának trendje az elmúlt egy évben csökkenő, míg a kamatláb szintje alig változott, emiatt a hitelköltség mutató és a kamatláb közötti különbség az elmúlt egy év során 10 százalékponttól 6,5 százalékpontra csökkent. Az egy éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálású fogyasztási hitelek hitelköltség mutatójának tendenciája csökkenő, értéke 25,71% volt szeptemberben. Az 5 éven túli kamatfixálású lakáscélú hitelek hitelköltség mutatója ellenben enyhén emelkedő tendenciát mutat, 2006. szeptemberben 22,75%-ot tett ki.

4. ábra: A lakáscélú forintHITELEK havi átlagos kamatlába

5. ábra: A lakáscélú forintHITELEK havi átlagos hitelköltség mutatója

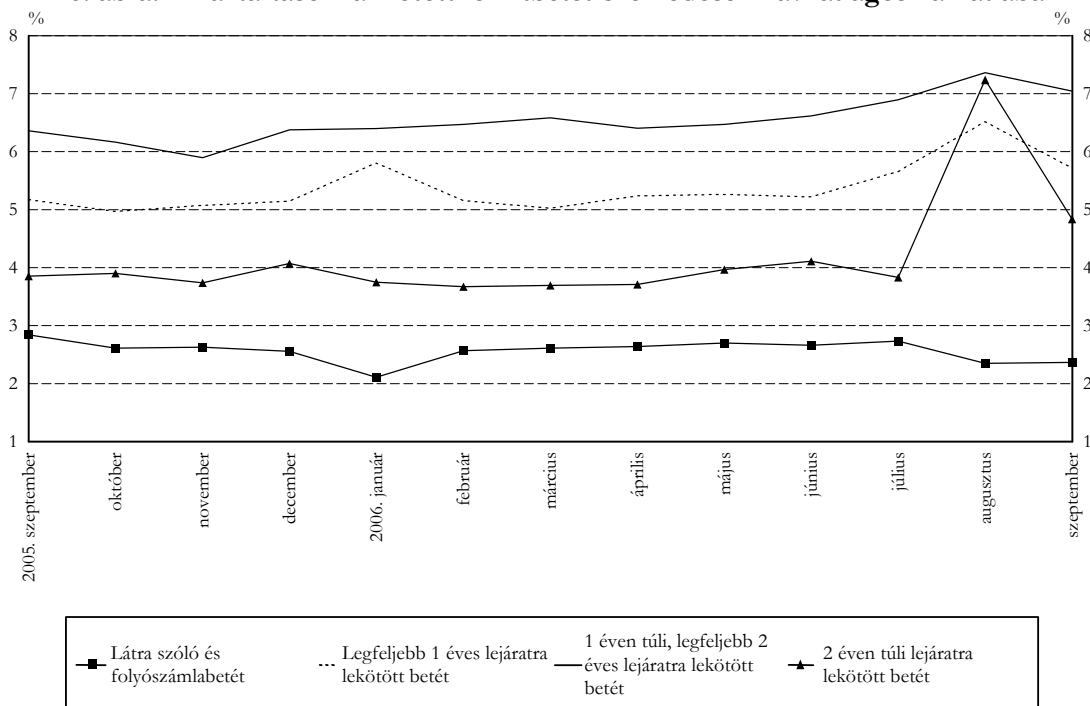

A változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású és az egy éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálású lakáscélú hitelek átlagkamatlábai között 2006 februárja óta nincs szignifikáns különbség, mindkettő 9%-os szint körül mozog; míg a hitelköltség mutatók között 2005 decembere óta enyhén növekvő mértékű eltérés tapasztalható, a legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek hitelköltség mutatójának szintje 1 százalékponttal alacsonyabb.

Az 5 éven túli legfeljebb 10 éves kamatfixálású hitelek átlagos kamatlába február óta a 14%-os szint körül ingadozik, néhány hónapja a kamatláb értéke csökkenő tendenciát mutat. Ugyanezen hitelek hitelköltség mutatója 2006. február óta a 17% körüli szinten mozog.

A 10 éven túli kamatfixálású lakáscélú hitelek kamatlába és hitelköltség mutatója kisebb törésekkel 2006. január óta csökken; az átlagos kamatláb a januári 10% körüli szintről 6,37%-ra csökkent szeptemberben.

6. ábra: A háztartásokkal kötött forintbetét-szerződések havi átlagos kamatlába

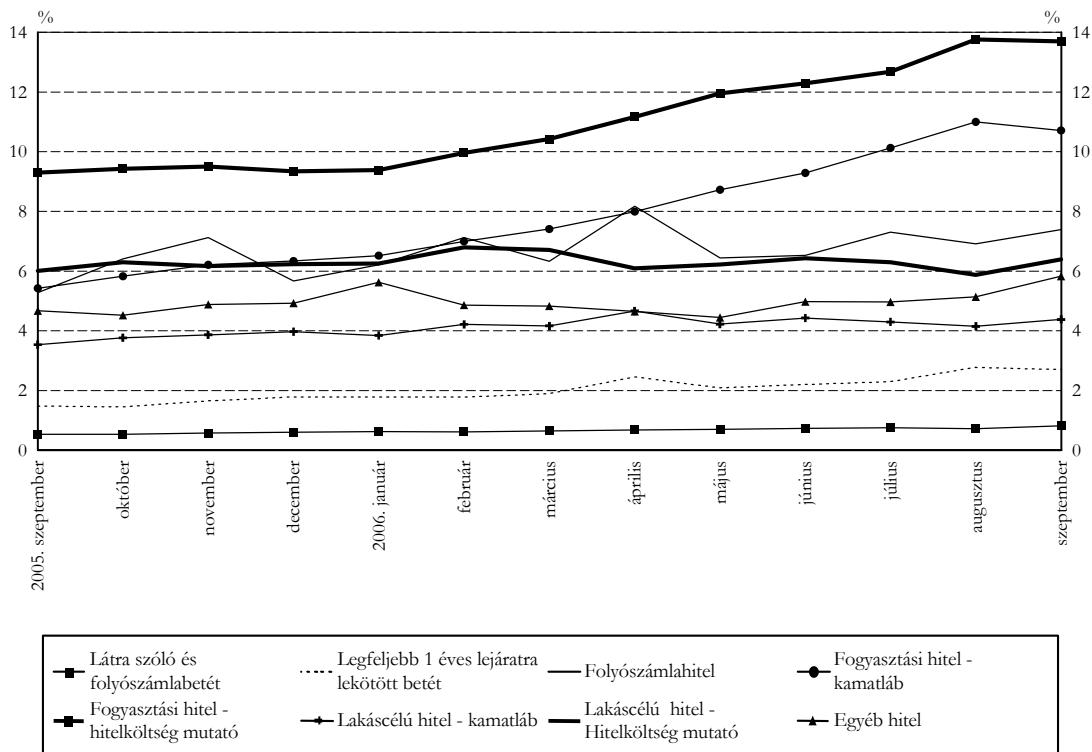

A látra szóló betétek átlagkamatlába az elmúlt havi csökkenés után az augusztusi szinten maradt, értéke szeptemberben 2,37%-ot tett ki. A lekötött betétek kamatlábai a július óta megfigyelhető növekedési tendenciát megtörve csökkentek. A kamatadó bevezetése miatti augusztusi kiugróan magas kamatláb után legnagyobb mértékben a 2 éven túli lejáratú betétek átlagos kamatlába csökkent 240 bázisponttal, a csökkenés után az átlagos kamatláb szintje viszont a korábbinál 1 százalékponttal magasabb, 5% körüli.

Az elmúlt egy év során a lekötött betétek új szerződéseinek értéke 2006. szeptemberben volt a legalacsonyabb, 321,6 milliárd forintot tett ki.

1.2. Az eurohitelek és eurobetétek adatai

7. ábra: A háztartásokkal kötött euro hitelszerződések havi átlagos kamatlába és hitelköltség mutatója, valamint a háztartásokkal kötött euro betétszerződések havi átlagos kamatlába ³

Az euróban denominált folyószámlahitelek átlagkamatlába 2006 május óta emelkedő tendenciát mutat, szeptemberben 7,39%-ot tett ki. A változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású lakáscélú hitelek átlagos kamatlába június óta 4%-os szinten van, szeptemberben 4,38%-ot tett ki, átlagos hitelköltség mutatója pedig az augusztusi alacsonyabb érték után 6% feletti szintre állt vissza. A változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású fogyasztási hitelek 2006 januárjától kezdődő dinamikus növekedése szeptemberben megállt, az átlagos kamatláb 10,71%-ot, a hitelköltség mutató pedig 13,70%-ot tett ki. A változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású egyéb hitelek átlagkamatlába május óta emelkedő tendenciát mutat, szeptemberben megközelítette a 6%-os szintet.

A háztartások eurobetéteinek átlagos kamatlába az elmúlt egy évben lassú ütemben folyamatosan emelkedett. A látra szóló betétek átlagos kamatlába az egy évvel korábbi 0,5%-os színtről elérte a 0,8%-ot, a lekötött betéteké pedig a 3%-ot megközelítő szintre emelkedett.

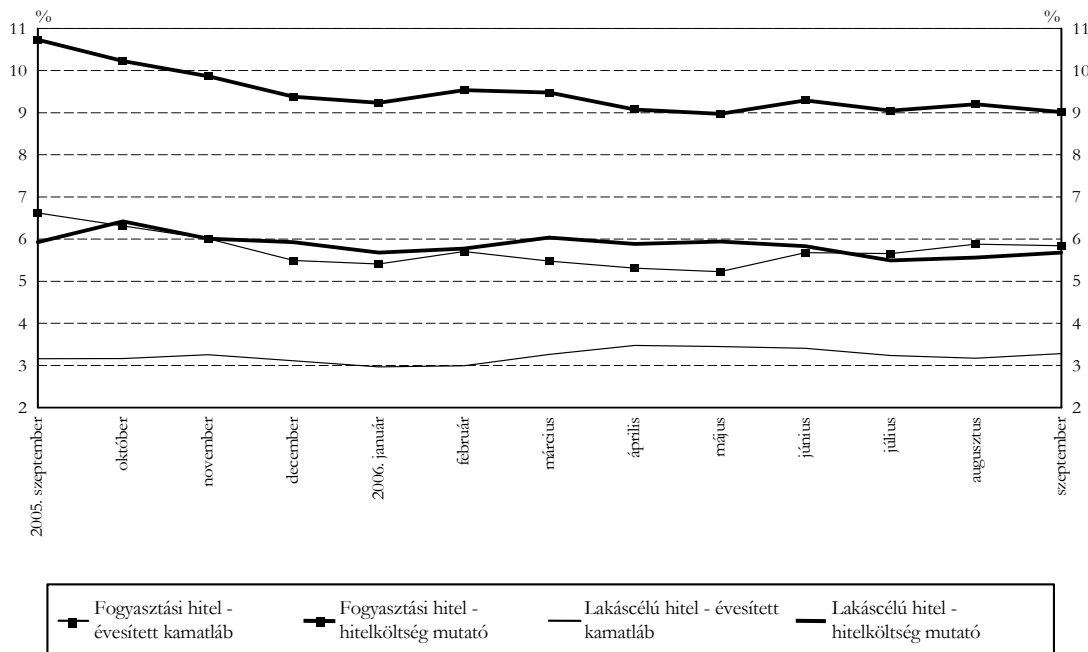
A háztartások szeptemberben megkötött eurohitel- és eurobetét-szerződéseinek értéke alacsonyabb volt az augusztusnál, a betétszerződések értéke 74,3 milliárd forintot, a hitelszerződések⁴ értéke pedig 2,5 milliárd forintot tett ki szeptemberben.

³ Az ábra a fogyasztási hitelek, a lakáscélú hitelek és az egyéb hitelek esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek adatait tartalmazza.

⁴ A változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású fogyasztási, lakáscélú és egyéb hitelek szerződésértéke, a folyószámlahitelek nélkül.

1.3. A svájci frank fogyasztási és lakáscélú hitelek adatai

8. ábra: A háztartásokkal kötött változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású svájci frank fogyasztási és lakáscélú hitelek átlagos évesített kamatlába valamint hitelköltség mutatója⁵

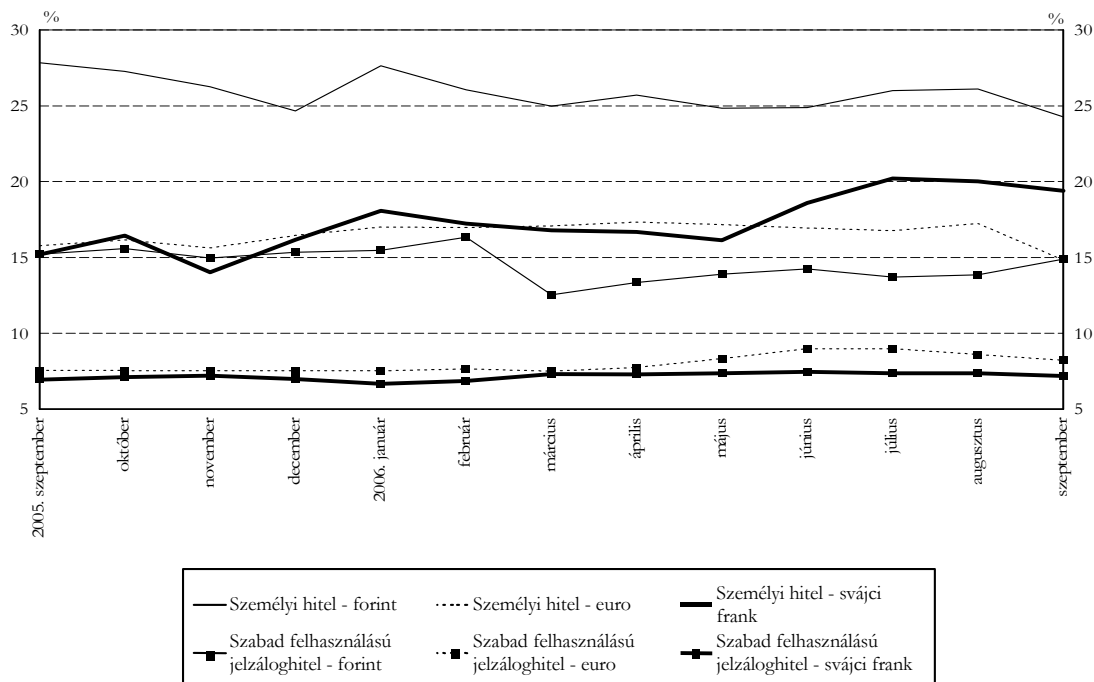

A változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású svájci frank fogyasztási hitelek átlagos kamatlába 2005 december óta 6% körüli szinten, átlagos hitelköltség mutatója pedig 9% körüli szinten mozog.

A lakáscélú hitelek átlagkamatlába az elmúlt egy évben 3% körüli, átlagos hitelköltség mutatója pedig 6% körüli szinten mozgott.

1.4. A háztartási szektor forint, euro és svájci frank hiteleinek összehasonlítása

9. ábra: A változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású forint, euro és svájci frank személyi hitelek és szabad felhasználású jelzáloghitelek hitelköltség mutatója

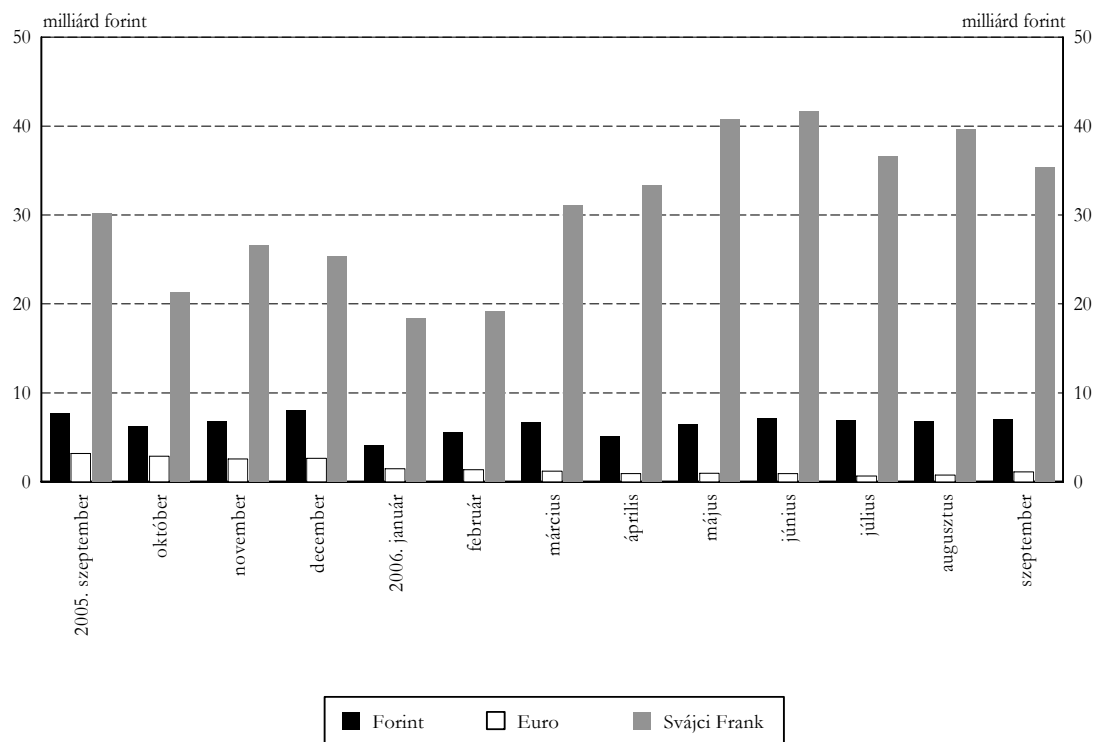

⁵ A fogyasztási hitelek a svájci frank hitelek esetében csak a személyi hiteleket és a szabad felhasználású jelzáloghiteleket tartalmazzák. A gépjárművásárlási hitelek adatait nem közöljük, mert kevés adatszolgáltató adata áll rendelkezésre. A svájci frankban denominált egyéb fogyasztási hitelekről (pl. áruvásárlási hitel) nem gyűjtünk adatokat.

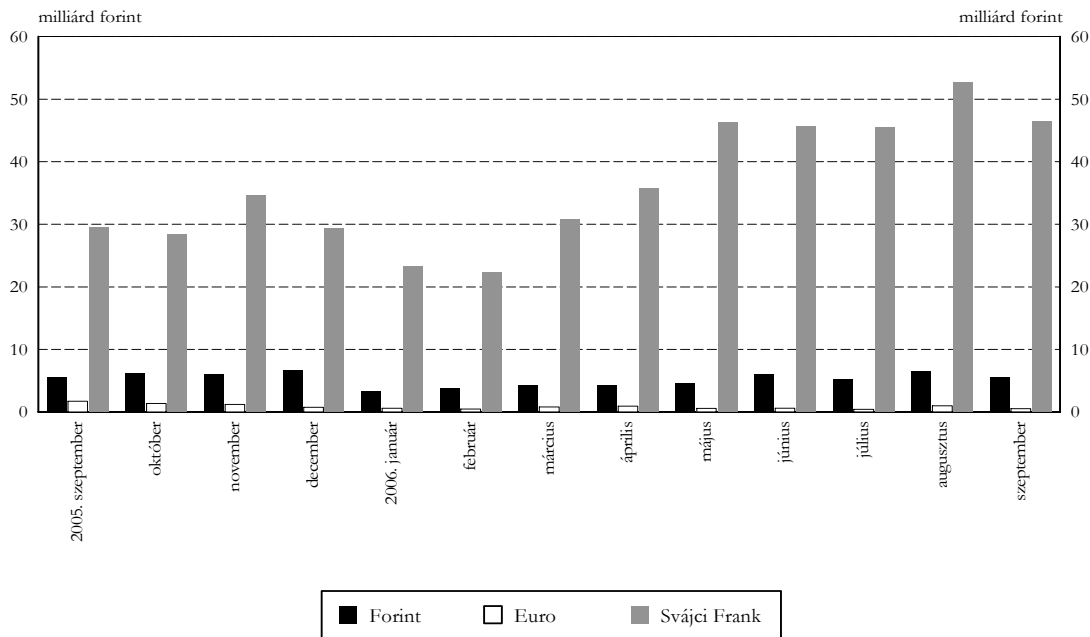
A háztartási szektor változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású forint személyi hiteleinek kamatlába 2006. március óta 25% körüli értéken van. Az euró denomináció esetében a személyi hitelek átlagos hitelköltség mutatója az elmúlt egy évben emelkedett, az év eleje óta 17% körül mozgott a kamatláb értéke, szeptemberben azonban a kamatláb 15%-os szintre csökkent. A svájci frank személyi hitelek átlagos hitelköltség mutatója 2006. július óta 20% körüli szinten mozog, szeptemberben 19,41%-ot tett ki.

A változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású, forintban denominált szabad felhasználású jelzáloghitelek átlagos hitelköltség mutatója 2006 márciusa óta emelkedő tendenciát mutat, szeptemberre a mutató értéke elérte a 15%-ot. Az eurohitelek esetében a hitelköltség mutató év eleje óta tartó emelkedő tendenciája júliusban megfordult, szeptemberben a hitelköltség mutató 8,21% volt. A svájci frank hitelek hitelköltség mutatója 2006 március óta 7% feletti szinten mozog, szeptemberben 7,18%-ot tett ki.

10. ábra: A változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású forint, euro és svájci frank személyi hitelek és szabad felhasználású jelzáloghitelek új szerződéseinek értéke

11. ábra: A változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású forint, euro és svájci frank lakáscélú hitelek új szerződéseinek értéke

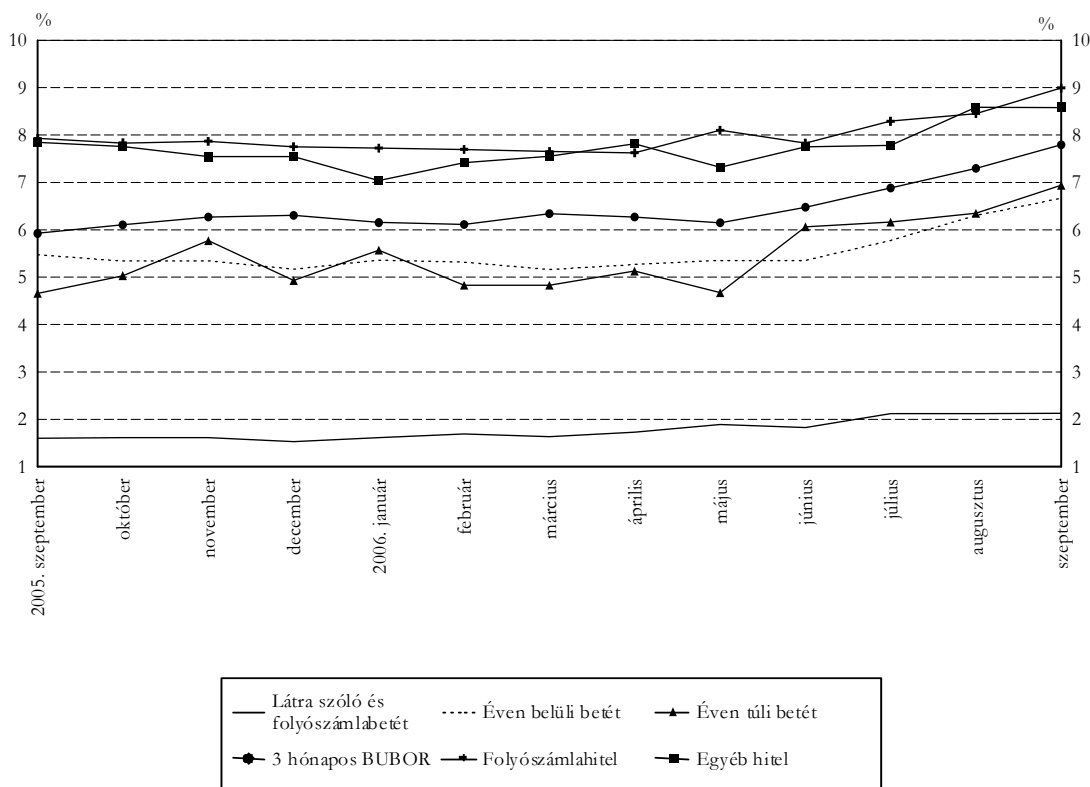

A szeptemberben kötött új hitelszerződéseken belül a domináns svájci frank denomináció esetén a szerződésértékek csökkentek, míg a forintban denominált hitelszerződések értéke az elmúlt néhány hónapban stabil volt, a fogyasztási hitelek esetében 7 milliárd forint, a lakáscélú hitelek esetében pedig 6 milliárd forint körüli értéket tett ki.

2. Nem pénzügyi vállalatok

2.1. A forinthitelek és forintbetétek adatai

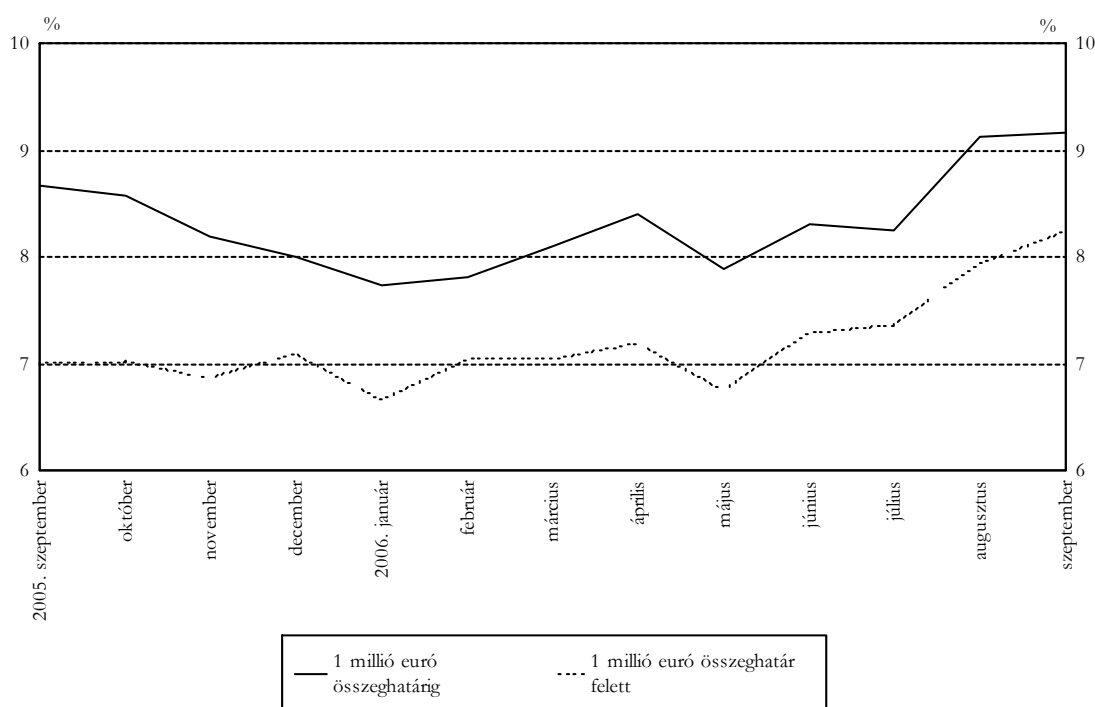
12. ábra: A nem pénzügyi vállalatokkal kötött forinthitel- és forintbetét-szerződések havi átlagos kamatlábai és a BUBOR

A nem pénzügyi vállalatok hiteleinek és betéteinek kamatlábai 2006. május óta folyamatosan emelkednek. Szeptemberben a folyószámlahitelek átlagos kamatlába tovább emelkedett, elérve a 9,00%-os értéket. A folyószámlahiteleken kívüli egyéb hitelek kamatlábjának növekedési tendenciája átmenetileg megállt, szeptemberben az átlagos kamatláb 8,58%-ot tett ki. A folyószámlahiteleken kívüli változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású hitelek új szerződéseinek értéke szeptemberben 226,7 milliárd forintot tett ki, ami közel azonos az előző havi értékkel. Az új szerződéseken belül az éven belüli futamidő aránya növekedett.

Az éven belüli **betétek** átlagkamatlába július óta a BUBOR növekedési ütemével közel azonos ütemben nő, szeptemberben a kamatláb értéke 6,66%-volt. Az éven túli betétek kamatlába az előző hónapok tendenciájánál nagyobb mértékben 6,94%-os szintre emelkedett. A lekötött betétek új szerződéseinek értéke szeptemberben az előző havi növekedés után 286,8 milliárd forinttal csökkent, visszatérve ezzel a korábbi szintre. A látra szóló és folyószámlabetétek átlagos kamatlába 2006 július óta 2% felett mozog, szeptemberben 2,13% volt.

13. ábra: A nem pénzügyi vállalatok forintHITELEINEK ÁTLAGOS KAMATLÁBA A HITEL ÖSSZEGE SZERINT

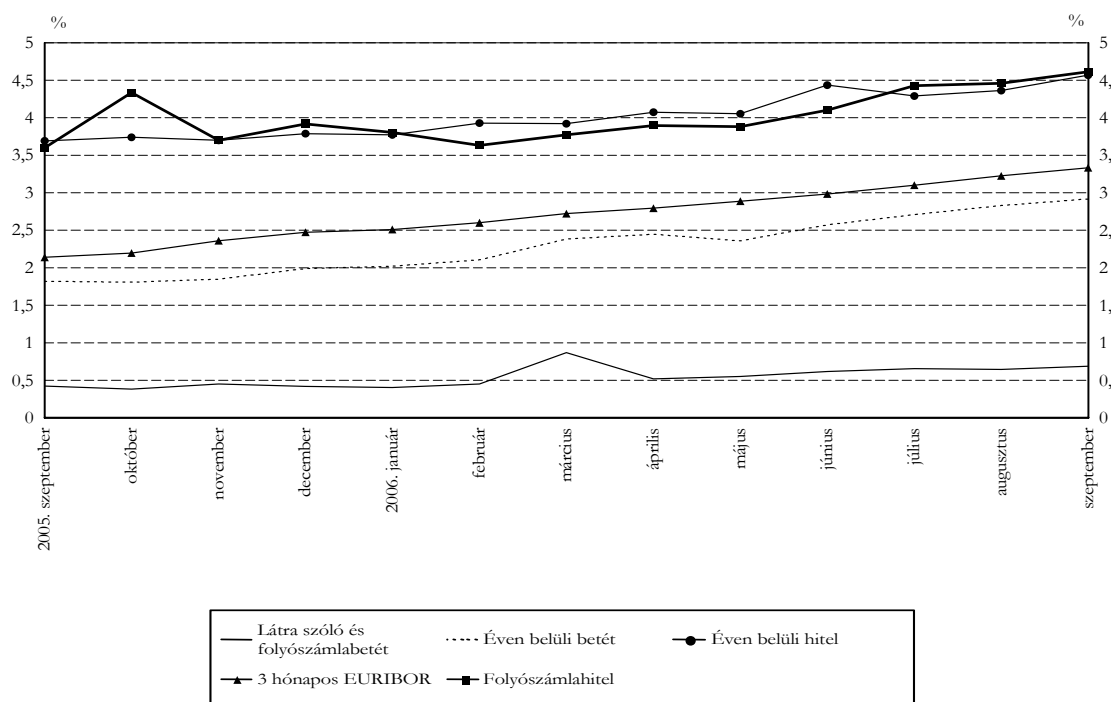

A nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott nem folyószámla forintHITELEK ÁTLAGOS KAMATLÁBA A HITEL ÖSSZEGÉTŐL FÜGGETLENÜL emelkedett, az egymillió eurónak megfelelő forintösszeg alatti⁶ összegű hitelek kamatlába augusztusban 9% fölé emelkedett, 9,16%-ot tett ki; az egymillió eurónak megfelelő forintösszeg felettieké 8% fölé emelkedett, értéke 8,23% volt szeptemberben.

⁶ Az egyedi hitelek forintösszegének átszámítása euróra a hónap utolsó napján érvényes MNB középárfolyamon történik. A közölt kamatlábak csak a forintHITELEKRE vonatkoznak, ezért az egyébként forintban nyújtott és nyilvántartott hitelek utólagos átszámítása történik euróra. Az átszámítás azért szükséges, hogy az Európai Központi Bank és az eurozóna országainak adataival összehasonlíthatóvá váljanak a kamatlábak.

2.2. Az eurohitelek és eurobetétek adatai

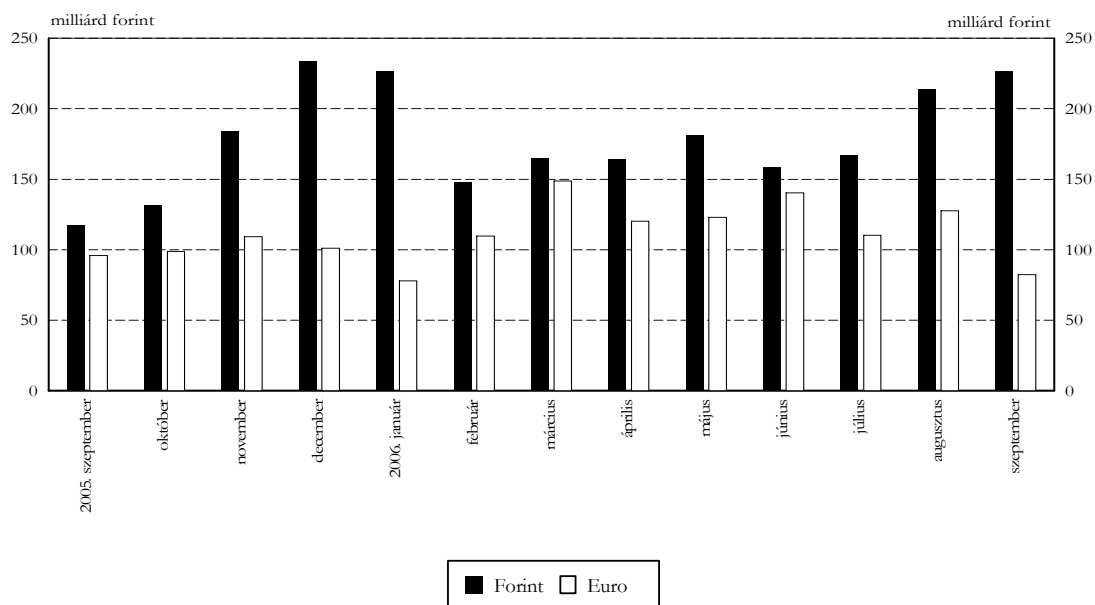
14. ábra: A nem pénzügyi vállalatokkal kötött eurohitel- és eurobetét-szerződések havi átlagos kamatlábai és az EURIBOR

A nem pénzügyi vállalatok euróban denominált hiteleinek és betéteinek kamatlába június óta az EURIBOR növekedésével azonos mértékben emelkedik. A **folyószámlahitelek** átlagos kamatlába 2006. szeptemberben 4,61%; a folyószámlahiteleken kívüli változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású **hiteleké** pedig 4,57% volt. A folyószámlahiteleken kívüli változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású hitelek új szerződéseinek értéke 2006. szeptemberben 45,2 milliárd forinttal 82,4 milliárd forintra esett vissza.

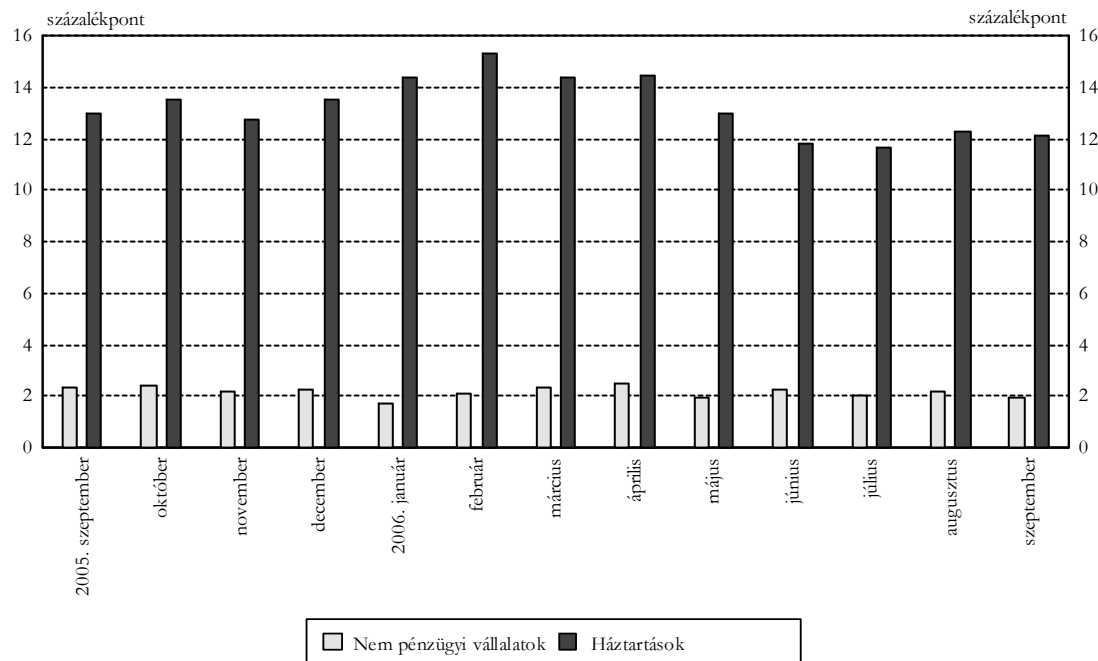
A nem pénzügyi vállalatok euróban denominált látra szóló és folyószámlabetéteinek átlagos kamatlába április óta enyhén emelkedő tendenciát mutat, szeptemberben a kamatláb 0,69%-ot tett ki. Az éven belüli lekötésű eurobetétek átlagkamatlába május óta folyamatosan emelkedett, a 2,5%-os szintről a 3%-os szintre változott. Az éven belüli lejáratra lekötött betétek új szerződéseinek értéke 770,9 milliárd forintot tett ki szeptemberben.

15. ábra: A nem pénzügyi vállalatokkal kötött változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású forint- és eurohitel-szerződések új szerződéseinek értéke

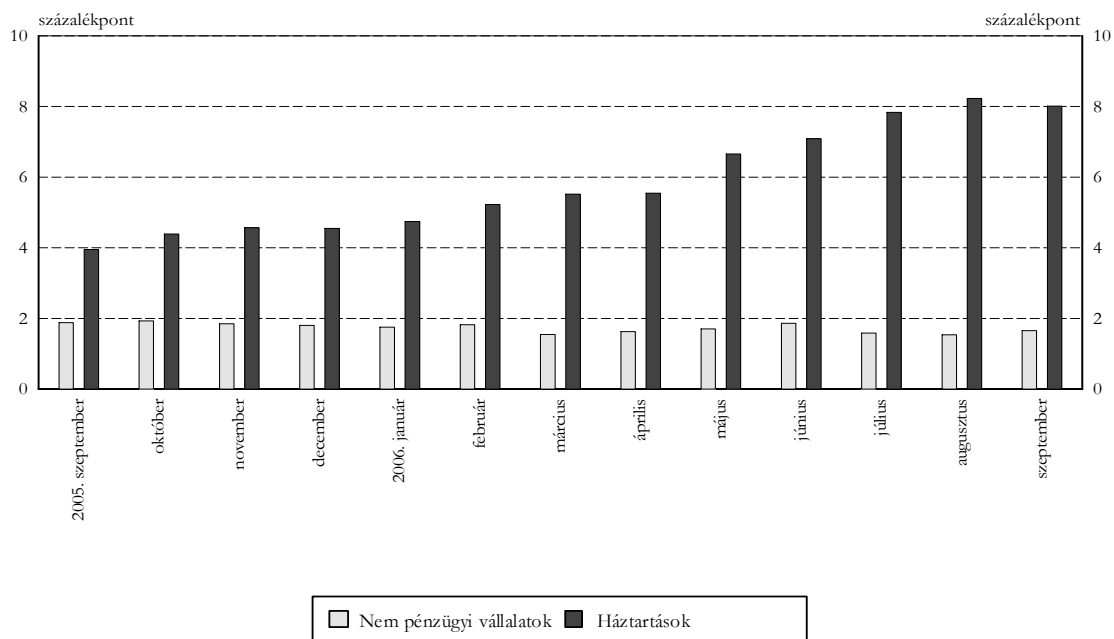
3. A hitel- és betéti kamatlábak különbsége

16. ábra: A nem pénzügyi vállalatok és a háztartások forint hitel és forint betét kamatlábainak különbsége

A háztartási szektor esetében a fogyasztási hitelek és az éven belüli lejáratra lekötött betétek átlagkamatlábai közötti különbség 2006. február óta csökkent, négy hónapja 12 százalékpont körül alakul. A nem pénzügyi vállalatok hitelei és betétei között jelentősebb súllyal szereplő éven belüli lejáratok esetén az átlagkamatlábak közötti különbség egy éve 2 százalékpont körül mozog.

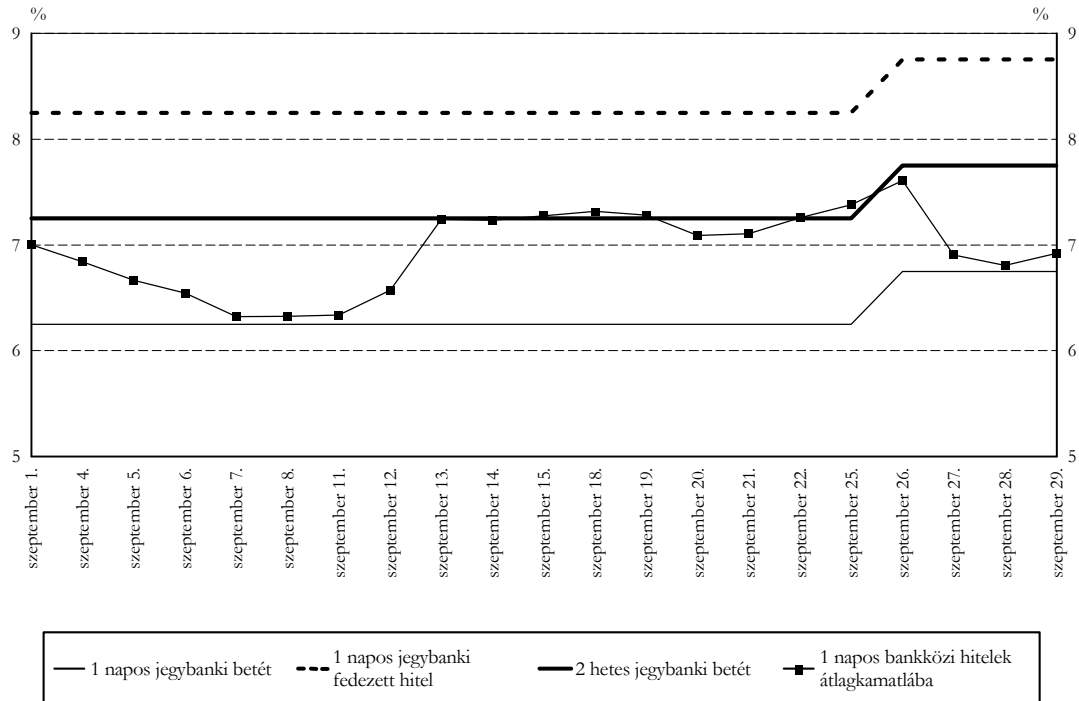
17. ábra: A nem pénzügyi vállalatok és a háztartások euro hitel és euro betét kamatlábainak különbsége

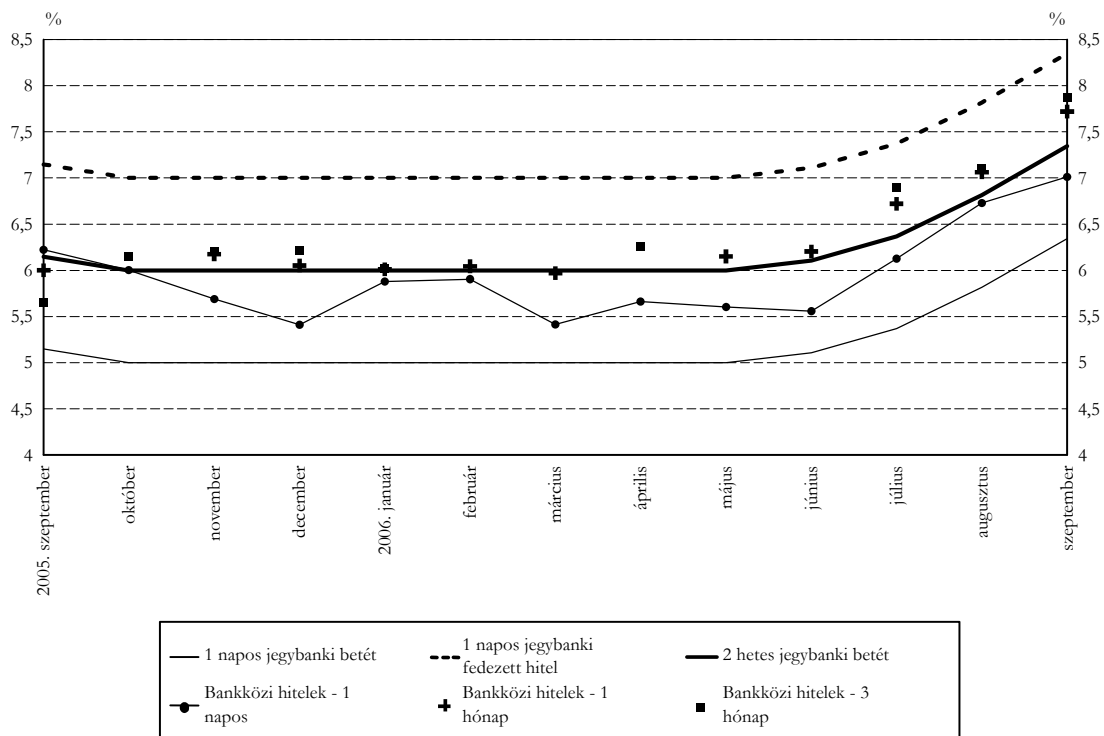
A háztartási szektor esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású euróban denominált fogyasztási hitelek és az éven belüli lejáratra lekötött eurobetétek átlagkamatlábai közötti különbségének egy éve tartó emelkedési tendenciája szeptemberben megállt, 8,01 százalékpontot tett ki. A nem pénzügyi vállalatok változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású euróban denominált hiteleinek és éven belüli lejáratú eurobetéteinek átlagkamatlábai közötti különbség július óta 1,6 százalékpont körül mozog, értéke szeptemberben 1,65 százalékpontot tett ki.

4. A bankközi fedezetlen forintkihelyezések adatai

18. ábra: A jegybanki kamatlábak és a bankközi forintpiac átlagkamatlábai 2006 szeptemberében

19. ábra: A bankközi forintpiac és a jegybank átlagkamatlábai

A **bankközi forintpiacon** 2006. szeptemberben csökkent a forgalom, az előző havi élénkebb forgalom után 875,6 milliárd forinttal 2386,3 milliárd forintra esett vissza. A bankközi fedezetlen forint kihelyezések átlagos kamatlábai minden lejárat esetében emelkedtek. Az egynapos bankközi hitelek forgalommal súlyozott átlagkamatlába szeptemberben 7,01%-ot, az 1 hónapos lejáratú bankközi kihelyezéseké 7,72%-ot, a 3 hónapos lejáratú bankközi kihelyezéseké pedig 7,88%-ot tett ki.

A hónap egyes napjaira vonatkozó bankközi kamatok külön kérésre hozzáférhetők az MNB Külső kommunikációs önálló osztályán. A részletes átlagkamatlábak, valamint a vonatkozósi időszakban kötött új szerződések összege, amelyet az MNB az átlagkamatlábak számításához használ, valamint a hó végi állományokkal súlyozott kamatlábak szintén megtalálhatók az MNB honlapján, az alábbi elérési útvonalon:

http://www.mnb.hu/engine.aspx?page=mnbhu_statistikai_idosorok

IX. Deviza-, pénz és tőkepiac

Budapest, 2006. október 30.

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKA

Módszertani megjegyzések

2006. évtől kezdődően az adatszolgáltatói terhek mérséklése céljából mintavételes technikát alkalmaz az adatszolgáltatói kör megállapításánál. A minta kiválasztásának alapjául az adatszolgáltatói populáció homogén rétegekre való felbontása szolgált. Ennek eredményeképpen megváltozott az adatszolgáltatói kör összetétele és csökkent az adatszolgáltatók száma.

Az adatszolgáltatói kör változása az átlagkamatlábak alakulását általában nem befolyásolta, csak azon konstrukciók esetében (pl. 10 éven túli lejáratú lakáscélú hitelek), ahol 2005-ben kevés számú adatszolgáltató jelentett egymástól jelentős mértékben eltérő adatokat. Itt az adatszolgáltatói kör változása felerősítette az összetétel-változás hatását.

A bankközi forintpiaci ügyletek adatai mellett — a sajtóközleményben a hitelintézetek által a nem pénzügyi vállalatokkal (S.11) valamint a háztartásokkal szemben alkalmazott hitel- és betéti kamatlábak; továbbá az ezen szektorok részére nyújtott hitelek, valamint a tőlük elfogadott betétek új szerződéseinek összesített értékei szerepelnek. A kamatstatisztika esetében a „háztartások”-ba a háztartások szektora (S.14) mellett beleértjük a háztartásokat segítő nonprofit intézmények szektorát (S.15) is. A hitelintézetek körébe tartoznak a lakástakarékpénztárak is, amelyek alacsony kamatlábú betéteket fogadnak el a háztartási és nem pénzügyi vállalati ügyfelektől, és a piaci szintnél lényegesen alacsonyabb kamatozású — lakáscélú — hiteleket nyújtanak.

A közleményben publikált átlagkamatok képzése többlépcsős folyamat, az aggregálási szinteket a következő táblázat szemlélteti:

Aggregálási (átlagképzési) szintek	Aggregálási (átlagképzési) szint megnevezése	Ki végzi az aggregálást?
4	Adatszolgáltatókra képzett átlagos kamatláb	Magyar Nemzeti Bank
3	Az adatszolgáltató összes termékének átlagos kamatlába (pl. fogyasztási hitel)	adatszolgáltató
2	Egy termék átlagos kamatlába (pl. áruvásárlási hitel)	adatszolgáltató
1	Egyedi szerződés kamatlába	adatszolgáltató

Az átlagos kamatláb változását az egyedi kamatlábak változása és az összetétel megváltozása együttesen okozza. A két tényező közül az átlagkamatlábak változásában jelentősebb szerepet játszó hatást említjük a sajtóközleményben (kamatláb-változás/összetétel-hatás).

A fenti táblázat mutatja, hogy az MNB-nek jelentett kamatlábak is átlagkamatlábak, tehát az MNB csak az adatszolgáltatónkénti átlagkamatlábakra tudja szétválasztani a kamatláb-változás és az összetétel-változás hatását. A legfelső aggregálási szinten kapott kamatláb-változás tehát csak azt jelenti (amennyiben az MNB nem rendelkezik kiegészítő információval), hogy az adatszolgáltatónkénti átlagkamatlábak módosulása okozta a bankrendszeri szintű átlagkamatláb megváltozását. Az egyes adatszolgáltatóknál az átlagkamatláb azonban szintén változhat összetétel-hatás következtében, vagyis amiatt, hogy a konstrukciók között és/vagy az egyes konstrukciókon belül arányeltolódás van. Az egyes adatszolgáltatóknál történt összetétel-változás illetve a tényleges kamatláb-változás mértékéről az MNB-nek általában nincs információja.

A közleményhez kapcsolódó internetes idősorokban megtalálható a fogyasztási hitelek felhasználási cél szerinti további bontása a következő kategóriákra:

- Személyi hitel
- Gépjármű vásárlási hitel
- Szabad felhasználású jelzáloghitel⁷
- *Áruvásárlási és egyéb hitel*⁸

A közleményben szereplő kamatlábak közötti különbségek kiszámítása kerekítés nélküli adatok alapján történik, ezért a különbségek eltérhetnek a publikált kerekített kamatlábakból számítható különbségektől.

1., 7. ábra

a) A fogyasztási, lakáscélú valamint az egyéb hitelek esetében a közölt átlagos kamatlábak az új szerződésekre, míg a folyószámlahitelek esetében a kamatláb a hó végi állományra vonatkozik, ezért az első három kategóriánál az új szerződések értékét, míg a folyószámlahiteleknél a hó végi állomány értékét használjuk súlyként az átlagkamat képzésénél. Az átlagos kamatláb nem tartalmazza a rossznak minősített hitelek kamatlábát.

b) Az egyéb hitelek közé tartoznak többek között az egyéni vállalkozók vállalkozási célú hitelei, valamint a nem fogyasztási illetve a nem lakáscélú hitelek.

c) A háztartások fogyasztási és lakáscélú hitelei esetében közöljük a tőketörlesztésen felül adódó összes fizetési kötelezettséget magába foglaló hitelköltség mutatót is. Az MNB által közölt hitelköltség mutató számítási szabálya megegyezik a 41/1997. Kormányrendeletben meghatározott teljes hiteldíj mutatóéval, de minden fogyasztási és lakáscélú hitelre kiterjed futamidőtől függetlenül.

2., 3., 4., 5., 7, 8, 9, 14. ábra

A hitelek új szerződéses adatai esetében az eredeti lejárat szerinti bontás helyett a kamatfixálás szerinti bontást alkalmazzuk. A kamatfixálás azt jelenti, hogy a hitelszerződésben mennyi időre rögzített előre a kamatláb. A "változó kamatozás vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálás" kategóriába kerül az összes változó kamatozású hitel, valamint a fix kamatozású hiteleknek az a része, ahol a kamatlábat az eredeti szerződésben legfeljebb egy évre rögzítik.

4., 5. ábra

a) A lakáscélú hitelek súlyozott átlagkamatlába tartalmazza a piaci kamatozású és az államilag támogatott hitelek adatait. Az államilag támogatott hitelek kamatlába az állami támogatás mértékét is tartalmazza. Az adatszolgáltatók az eszközoldali kamattámogatásos hitelek kamatlábát úgy korrigálják, hogy az ügyfelekkel szemben felszámított kamatlábhoz hozzáadják az állami támogatás mértékét. A forrásoldali kamattámogatásos hitelek esetében a hitelek futamidejéhez legközelebb eső állampapír-piaci referenciahozam és a kapott bankközi forrás kamatlábjának különbségét számítják hozzá az ügyfelekkel szemben felszámított kamatlábhoz. A lakáscélú hitelek kamatlába így függ a pénz- és tőkepiaci hozamok változásától is.

b) 2003. januártól a hitelek új szerződéses adatai esetében az eredeti lejárat szerinti bontás helyett a kamatfixálás szerinti bontást alkalmazzuk. A kamatfixálás azt jelenti, hogy a hitelszerződésben mennyi időre rögzített előre a kamatláb. A "változó kamatozás vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálás" kategóriába kerül az összes változó kamatozású hitel, valamint a fix kamatozású hiteleknek az a része, ahol a kamatlábat az eredeti szerződésben legfeljebb egy évre rögzítik.

c) A 10 éven túli lejáratú lakáscélú hitelek esetében 2006. januártól az adatszolgáltatók kiválasztási módszerében végrehajtott változtatás jelentősen befolyásolta az átlagkamatlábat és az átlagos hitelköltség mutatót is. A módszertani változás következtében a lakástakarékpénztárak súlya jelentősen csökkent ezen konstrukció esetében, amelyet viszonylag kevés bank nyújt. A 2006. januártól közölt magasabb átlagkamatláb jobban tükrözi a piaci helyzetet, mert az 6%-os kamatlábon nyújtott lakástakarékpénztári hitelek nehezebben hozzáférhetőek, mint a bankok által nyújtott drágább konstrukciók.

⁷ A forint, euro és svájci frank esetében is 2005. januártól gyűjtünk adatot a szabad felhasználású jelzáloghitelekről.

⁸ Csak a forint áruvásárlási és egyéb fogyasztási hitelekre gyűjtünk adatot.

6, 7. ábra

A lekötött betétek átlagos kamatlábát az új szerződések értékével, míg a látra szóló és folyószámlabetéteket a hó végi állományokkal súlyozva számoljuk ki. A lekötött betéteket az eredeti lejárat alapján soroljuk be az egyes kategóriákba.

8. ábra

Az évesített kamatláb a kamatfizetés gyakoriságát is figyelembe vevő mutató. Amennyiben csak évente egyszer lenne kamatfizetés, az évesített kamatláb megegyezne a szerződéses kamatlábbal. A hitel- és betétszerződések többségénél azonban egy évnél gyakrabban van kamatfizetés, ezért az évesített kamatláb kismértékben meghaladja a szerződéses kamatlábat. Amennyiben a kamatfizetés egy évnél ritkábban lenne, az évesített kamatláb alacsonyabb lenne a szerződéses kamatlábnál.

Például egy 10%-os éves kamatlábból számított évesített kamatláb havi rendszeres kamatfizetés esetében 10,5%, féléves kamatfizetés esetében pedig 10,3%.

12, 14. ábra

A lekötött betétek átlagos kamatlábát az új szerződések értékével, míg a látra szóló és folyószámlabetéteket a hó végi állományokkal súlyozva számoljuk ki. Ezért a folyószámlahiteleken kívüli hiteleknél az új szerződések értékét, míg a folyószámlahiteleknél a hó végi állomány értékét használjuk súlyként az átlagkamat képzésénél. Az átlagos kamatláb nem tartalmazza a rossznak minősített hitelek kamatlábát.

13. ábra

Az egyedi hitelek forintösszegének átszámítása euróra a hónap utolsó napján érvényes MNB középárfolyamon történik. A közölt kamatlábak csak a forinthitelekre vonatkoznak, ezért az egyébként forintban nyújtott és nyilvántartott hitelek utólagos átszámítása történik euróra.